

Vinduer, Døre og Lister.

Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216, Thorshavn. Tlf. 216.

Tid at være bleven saa stor, at man med nogenlunde Sikkerhed kan forudberegne, hvornår det Tidspunkt indtræder, da Befolkningen ophører med at vokse, bliver stationær, som det hedder. I denne Henseende har Departementschef Ad. Jensen foretaget nogle interessante Beregninger for Danmarks Vedkommende. Forfatteren paapeger for det første den Kendsgerning, at Antallet af Fødsler tilførs for Befolkningens Vækst ikke er større nu end ved Aarhundredskiftet (nemlig henimod 75.000 aarligt); det vil derfor ikke være urimeligt at antage, at Fødselstallet ogsaa Fremtidig vil holde sig paa nogenlunde samme Størrelse. Antager man endvidere, at Dødeligheden fremtidig vil andrage ca. 11 pr. 1000 Indbyggere (et overordenligt lavt Tal), vil Resultatet blive, at den danske Befolkning i 1951 vil andrage 4.182.000, i 1971 henimod 4.500.000 og i 1991 4.575.000; men naar dette sidste Tal er naaet, vil Tilvæksten standse, Antallet af Fødsler og Dødsfald vil være lige stort. Og i dette Tilfælde har man endda forudsat, at der ikke finder nogen Udvandring Sted. Forudsætter man nemlig, at der aarlig vil udvandre 5000 flere Personer, end der indvandrer, vil den danske Befolkning allerede i 70'erne ophøre med at vokse; ja, hvis Udvandringen derefter fortsættes, vilde vi i Stedet for en stationær Befolkning faa en aftagende.

»Hvad her er sagt«, skriver Departementschef Jensen, »er ikke en Fantasi, bygget paa et løst skøn, men Resultatet af en Beregning, der hviler paa højst rimelige Forudsætninger.«

Spørgsmaalet er da, om man under slige Omstændigheder fra det Offentliges Side bør medvirke til at stimulere Udvandringen, og dette vil atter afhænge af, om man anser det for muligt at udvikle Danmarks Erhvervsliv paa en saadan Maade, at der til sin Tid kan leve godt 4 1/2 Mill. Mennesker derefter, imod knap 3 1/2 Mill. nu — altsaa godt 1 Mill. flere Indvidere end i Dag, hvilket formentlig svarer til 250—300.000 ny Hjem. Dette skulde ikke synes at være nogen umulig Opgave, naar man tager i Betragtning, at Teknik og Snilde Dag for Dag aabner ny Muligheder for Udyttelsen af de naturlige Hjælpemidler.

Paa den anden Side er det rigtignok en Forudsætning, at der drives en økonomisk og social Politik i dette Land, som tager Sigte paa dels at berede Vejen for de Muligheder, der er til Stede for at udvikle den økonomiske Virksomhed, dels at give Arbejdskraften vort bedste økonomiske Aktiv — Lyst til og Glæde ved Arbejdet.

Men naar der drives en smaa-lig Nedskærings- og Reduktionspolitik, saadan som det nu er Tilfældet i Danmark, naar alle Muligheder for et eget Erhvervsliv lades uanset, og naar Arbejdssystemet og Arbejdsglæden systematisk ødelægges, saa forstaar man, at den Udgang, der nu vokser op, hellere vil tilbringe syv Aar i Skærsilden end blive i et Land, der byder ham saadanne Vilkaar.

K. K.

„Dimma“ heilt i villareidi.

At hitt fjákuta í sínum fjæsidi yvurgongur seg sjálvan, er ekki meira enn natúrligt, og »Dimma«, soleiðis sum hon nú er farin at leika í, er tí eisini kominn eitt sindur nærri tí natúrliga. Herfyri hefur tað verið so syndarligt við at funnið hald í tí, sum blaðið hefur skrivað, men nú ber av, nú landstingsvalið og hitt endiliga »krakkið« kemur blaðnum nærri — og tað kemur nærri hvønn dag. Hvorja ferð blaðstýrarin á »Dimmu« skræið eitt blað av kalendarinum, er »Dimma« eitt fet nærri tí ðumgangliga: Effersoe fer frá sum landstingsmaður.

Seinasta leygardag kemur »Dimma«, tvinnandi um sínu egnu gomlu skinklubein, við einari langari oddagrein um — sjálvsagt — landstingsvalið. Hon mátti tó kunna latið hetta mál ligið enn, til hann sjálvur úr Charlottenlund er afturkomin. Tí avgjort er, at hevði hann sjálvur ekki haft borið seg soleiðis at, hesa tíð hann hefur sitið í landstinginum, sum hann hefur gjørt, og hevði hann ekki so harðliga vent sær ímóti javnaðarmonnum í Føroyum bæði frammanundan og aftaná valið, so var tað ein spurningur, um javnaðarmenn á Løgtingi ikki høvdu roynt at brúkt hann til okkurt. Hann er sjálvur atvoldin í, at hann far eitt spjaldr frá javnaðarmonnum við merk-inum: Duer ikke. Og tað má bæði hann og »Dimma« taka til takkar við. Her er einkið við at gera. Nú má Effersoe burtur úr landstinginum.

A annan hátt tvinnar nakað annað: hinu gomlu »Dimma« um fótturnar, og tað er spurningin: En Lovrivalssmand eller en Sambandsmand? Hetta er hon nu farin at júka upp og uppisaman, og endurnýggjandi neyðarrópið úr Charlottenlund, frá harra Effersoe: Socialdemokraterne bærer Ansvar!

Men at Sambandsflokkurin, sum nú í fleiri ár hefur haft sínar umboðsmenn í tí danska ríkisdeginum, at styðja teir mest mentunnar- og menniskjafjandsku politisku flokkar, ið eru á ríkisdegi, tað anvar er sambandsblaðið sær bevisst. Og tað er, táð alt kemur samanum, eitt so tungt ansvar, sum eingin er mentur at bera uttan at hann er nóg samvitskuleysur. Hvussu hava báðir sambandsins umboðsmenn á ríkisdegi ikki hjálpt teim »stóru« og ríku í Danmark, til at jakstra og fortýlgja teim fátæku, teim sjúku, teim gomlu og teim arbeidsleysu. Ja, allar Høgra- og Vinstra-syndirnar hefur Sambandið við sínum umboðsmönnum gjørt til sínar egnu. Hetta er vorðin »Kærlighed til Danmark«, Kærleika til Danmark av tí slagnum, sum sambandsins umboðsmenn á ríkisdegi hava fort prógv fyri, vilja allir frælsintir og rettsvísir menn í Danmark betakka seg fyri.

Sambandið hefur við sínum umboðsmönnum hjálpt tí mest ótespuliga bakkstreivið, sum hugsaast kann í einum samfundi. Sambandið, ið sambandsflokkurin berópar seg uppá, er bert eitt toiliga væl valt navn, men politikkurin, ið hesin flokkur hefur fært, er í orðsins sannasta týdningi: Reaktión av dökkasta slag.

Ein so biksvørt »reaktión« kann ikki venta sær stuðul hjá tí nýbornu »oppositionini«, tað er møguligt. Javnaðarmenn vilja ikki styðja sambandið í sínum miðsátta starvið, at fortýlgja

fátæku donskum arbeidarum, sum einki illt hava gjørt nokrum, og allarminst Føroyingum. Hesi ferð, sum frammanundan,

verður tað Løgtingið, ið velur landstingsmannin, og ikki »Dimmaketting« — tí betur.

Maurentius.

Javnaðarstevnan, tjóðskapurin og sjálvstýrið.

Tað er sjálvsagt ein veikleiki, at politiskir flokkar, sum eru samdir um eithvørt høvuðsmál, ikki kunnu standa saman og draga eina línu, tá mest umræður, t. d. við valini.

Her eru í Føroyum mangir menn, sum av fullum huga eru samdir um høvuðsendamál javnaðarmanna:

»At tey, sum arbeida, mugu njóta fruktirnar av arbeiði-num, at allar menniskjur mugu hava somu ókeypis atkomu til skúlarar, teir hægri so væl sum teir lægri, at øll tey, ið sjúk eru, mugu fáa ta hjálpi, sum fást kann, antin tey eru rík ella fátøk, at øll tey gomlu, sum tænt hava samfundinum sína tíð, fáa rætt til at liva ein sorgfrið aldirdóm, hvat dagligum breyði viðvíkura

o. s. fr., men teir draga tó ikki enn allir somu línu, tá um ræður, og grundin er søgd at vera lann, at hin tjóðskapligi sjálvstýrisspurningurin ger skjil-anðarsótt teirra millum.

Tað er tó at vóna, at her kann koma ein sameining í lag, og hon kann eisini fást í lag, um flokkurin vil standa sum ser-stakur føroyskur javnaðarflokkur í sambandi við heimfelagið Internationalate a sama hátt sum javnaðarflokkarnir í sjálvstýr-andi londum yvirhøvur.

So leingi høvuðsjavnaðarflokkurin her stendur sum deild í danska javnaðarflokkinum, og bert harigjøgnum er luttakandi í heimfelagnum, verður framvegis vandi við at draga saman allar javnaðarhugaðar Føroy-ingur í eitt sameint felag.

At politikkarar, sum eru javnaðarstevnuni ímóti vegna stóðu teirra í samfundinum ella vegna persónligt lyndi, blása í sundurlyndiseldin, er eyðvita; men tílikur blástur eigur ikki at fáa óvundareld at loga í barmi teirra, sum einaferð til fullnar hava fatað, hvorjum høgum og bjørtum endamáli javnaðarstevnan miðar ímóti.

At hesi endamál betri kunnu náast undir fullum tjóðskapligum frælsi og figgjjarligum sjálvstýri, enn undir meiri bundnum og ófrælsnum viðurskiftum, mátti verið sjálvsagt. Javnaðarmenn nýtast tí ikki at óttast tjóðskapligt frælsi og figgjjarligt sjálvstýri.

Javnaðarmenn hava ikki hitt tjóðskapliga starvið á stevnuskrá; men teir hava tó hvor sær í sínum landi verið eingóðir fosturlandsvinir og menn, ið halda seg til aðrar politiskir flokkar. Ja, tað er ennmeira so, at javnaðarstevnan ikki hefur fingið fullan vøkstur í lond-unum, fyrr enn hon hefur verið grundað á tjóðskapsligan botn.

Javnaðarrrorslan er í uppruna sínum ein alltjóðarrrorsla, og fyrsta týðandi javnaðarfelag, In-

ternationale, var stovnað sum alltjóðarfelag í 1861; men ikki fekk rorslan nakra rætta megi undir seg, fyrr enn Lassalle gav henni ein tjóðskapligan dóm í Týskalandi. At so er, er eisini náttúrligt og sjálvsagt, tí aldri fekk nokur andalig rorsla allmanna virði, fyrr enn hon hevði sokið sær trivnað og búnaðskap í barmi einstaklingsins. Heldur ikki varð nokur andalig rorsla alltjóðarrrorsla, fyrr enn hon fekk trivnað, búnaðskap og livsdám hjá teim einstøku tjóðunum. Javnaðarrrorslan er undir somu korum. Í Føroyum má hon annaðhvørt taka lit av fólksins lyndi og eyðkennum ella fána burtur.

»Tingakrossur« heldur tað vera sárt, at sjálvstýrismenn skulu leypa til og stovna nýggjan frælslyndan flokk, áður enn sjálvstýrismálini eru loyst og lokin. Tað kann vera, at hetta kennist sárt fyri summar menn. Tó kann tað ongan rættshugs-and undra, at tað er úr sjálvstýrisslokkinum, javnaðarflokkurin fær sínar undangongumenn. Úr hinum dökka útívaða sambandsliðinum kunnu teir av góðum grundum ikki koma. Tað er tí næst ein heiður fyri sjálvstýrisslokkin, at hann, umframt at halda seg sjálvan í lívi og menning, eisini hefur fostrað tilfar til annan frælslyndan flokk, og frekari andstöðu fær hann ikki frá einum føroyskum javnaðarflokki enn hana, ið koma má millum menn, sum standa á ymissum stóði í mann-felaginum.

Nær hin rætta stundin er komin til at gera eitt politiskt ella tjóðskapligt gjøgnumbrót, er ikki lætt at siga, tað kemur vegna at duldar kreftir í fólkinum ikki longur kunnu haldast innibyrðar.

Sambandsmenn hildu ikki, at »Tidens Fylde« var komin til at seta amtmanin frá sum lögtingsformann í 1915, og teir munnu enn ikki halda tíðina vera komna til at geva Føroy-ingum figgjjarligt sjálvstýri, hóast tað málið ivaleyst man fara at verða tíkið til umroðu og samtyktar í nærmastu framtíð.

Blað sjálvstýrismanna, sum við rættum sigir seg verða fyrsta blað, ið bar javnaðarmannahugsan fram í Føroyum, heldur ikki tíðina vera komna enn til at stovna javnaðarflokk her. Aðrir, sum stóðu innanfyri sjálvstýrisslokkin, hildu tíðina vera komna, tí eru, ikki bert eitt, men fleiri javnaðarfelag stovnaði við fyrrverandi sjálvstýrismönnum á odda. Hesir menn munnu neyvan halda, at teir hava stigið aftur á hondina ella at teir hava svikið sjálvstýrishugan, í teimum var, heldur munnu teir halda, at teir hava stigið fram á hondina og at teir enn kunnu fremja

sjálvstýrismál á hollum grundarlagi.

Hvorjir menn, ið soleiðis leypa fram úr, er ofta tilfellið.

Ivalsest kundi blaðstjórin av sjálvstýrisblaðnum sitið sum blaðstjóri av einum javnaðarblaði fyri sín javnaðarhuga skuld; men tilfelli vildi tað ódrvísi, og best man vera sum er.

Líkalítið sum tjóðskapsligt frælsi kann vera føroyskum javnaðarmonnum ímóti, kann eitt figgjjarligt sjálvstýri vera teimum ímóti, tá tað verður bygt á rættvísan botn, so at tær byrðar, tað forur við sær, falla tungastar á, har beruevniin eru størst. Hetta má falla javnaðarmonnum líka so náttúrligt, sum hin viðgítta sambandsstevnu-skráin »At holde fast paa det bestaende« má falla teimum ónáttúrligt.

So stætt tykist alt at bera at tí borði, at best man fara at verða úr, um sjálvstýrisslokkurin og javnaðarflokkurin fara so avstað, at teir eina tíð enn í hvussu er takatok saman í teimum málum, teir eru samdir, og lata ósemjumálini liggja.

R. Rasmussen.

Frá útheiminum.

Premier til de franske Fiskere.

De Premier som den franske Regering aarlíg yder til Fiskerne, er ganske Betegnende for den Betydning Regeringen mener at disse har for Landets Velstand. I Aaret 1927 beløb Statens Tilskud sig til 3.380.000 Fr., og efter som det forlyder, vil Tilskudet være noget lignende i indeveerende Aar. —

Til franske Fiskere, der fisker paa Newfoundlandsskænkene, ydedes 121.212 Fr., hvilket var 21.30 Fr. pr. Fisker. Ligeledes blev der ydet en Præmie af 15.50 Fr. pr. Tons Fisk, som blev eksporteret fra Frankrig.

Prisen paa Fisk.

Hertugen af York udmalede under sin Tale til Lederen af Sømændenes Hospitals-Selskab i Hotel Cecil i Ugen ved den aarlige Forsamling, et levende Billede af Farene i en Sømands Liv. —

Moderne Videnskab, sagde han, leder Sømænd paa hans Vej ved den traadløse Vidundere og Skibbygningens Fuldkommenhed, men Havets Told vedvarer og vil vedvare, som en Del af den Prís dette Land betaler for sin imperiale Arvelod. — De behøver blot at se efter i Lloyds Ulykkesliste Dagen efter en større Storm, saadan som vi har haft dem i Vinter, for at forstaa dette. —

Vi er et Sofarende Folk, og der er ingen af os, som ikke skylder meget til de Mænd, som i firt eller daarligt Vejr trodser Havets Farer, saa at alle i ethvert Hjørne af Landet kan nyde Hverdagslivets Nodvendigheder.

Vogt dig for Spiritus, min Dreng!

Forleden tog en arbejdslös 38-aarig Tekstilarbejder, Edvard Pedersen, Frederiksberg, der havde stærk Hang til Spiritus, sig selv af Dage ved Gas, mens hans Hustru og 7-aarige Søn var i Byen. Han efterlod sig et Brev til sin Søn, hvori der stod: Vogt dig for Spiritus, min Dreng. Det blev din Faders Død.